CZU: 821.135.1.09(092)
ORCID: 0000-0002-5008-3057
DOI: 10.5281/zenodo.3419099

Tudor NEDELCEA
Universitatea din Craiova
(România)

O NOUĂ ÎNCERCARE DE SACRIFICARE A LUI EMINESCU SAU „DESPĂRȚIREA DE EMINESCU”

A new sacrifice

De avem sau nu dreptate, /
Eminescu să ne judece

Abstract: The author, known as one of the most important eminescologists (a specialist in studying the life and work of M. Eminescu), answers the denigrating attacks on our national poet, launched by the Bucharest Dilemma magazine (No. 265/1998) and continued by other assumed Romanian intellectuals. The author demonstrates that some of these Romanian detractors have gained administrative functions in culture and politics.
Keywords: Eminescu, Romanian literature, detractors, press, culture, politics.

Rezumat: Autorul, cunoscut ca unul din cei mai importanţi eminescologi (specialist în studierea vieţii şi operei lui M. Eminescu) răspunde atacurilor denigratoare la adresa Poetului nostru naţional, lansat de revista bucureşteană „Dilema” (nr. 265/1998) şi continuată de alţi pretinşi intelectuali români. Autorul demonstrează că unii din aceşti denigratori români au câştigat funcţii administrative în cultură şi în politică.
Cuvinte-cheie: Eminescu, literatura română, denigratori, presă, cultură, politică.

După apariţia ediţiei academice a *Operelor* lui M. Eminescu (începută de Perpessicius, continuată de Al. Oprea şi finalizată de Petru Creţia şi D. Vatamaniuc, împreună cu colaboratorii lor) era de aşteptat un interes deosebit pentru **adevăratul Eminescu**; interes ce trebuia concretizat în studii exegetice printr-o recitire critică a întregii sale opere. Căci Eminescu este o instituţie naţională, este „constelaţia care ne-a adoptat şi ne-a arătat cine suntem şi ce suntem, transfigurându-ne şi pe noi”, care ne-a scos dintr-o „pasivitate spirituală”. „Trebuie, prin urmare, – zice Edgar Papu –, să ne străduim în permanenţă să-l meritǎm pe Eminescu. În primul rând să ştim să suferim ca el. Să fim demni de Eminescu şi să căutăm mereu să fim la o înălţime la care el să nu se ruşineze de noi”.

Suntem noi, azi, demni de cel care „are meritul de a fi salvat onoarea spirituală a poporului român” (Petre Ţuţea)? Suntem noi, azi, la acea înălţime morală şi spirituală la care Poetul nu se ruşinează de noi? Sau încă „rămânem descoperiţi faţă de el” (C. Noica), deşi îl sărbătorim chiar de două ori pe an?

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

Fireşte, orice dezbatere a creaţiei sale este oricând bine-venită, cu unele condiţii: să fie pertinentă şi obiectivă. Şi pentru îndeplinirea acestor condiţii apelez la metoda de lucru preconizată de Eminescu la 26 de ani şi expusă în *Convorbiri literare* la 1 august 1876: „vom trebui să ne înarmăm mintea cu o rece nepărtinire şi să nu surescităm cugetarea", spre a nu ne agita „cu vehemenţă prin întuneric, în lupta cu fantasme".

O astfel de dezbatere găzduieşte „săptămânalul de tranziţie", *Dilema* în nr. 265 din 27 februarie – 5 martie 1998. Cele şase pagini ale revistei dedicate lui Eminescu, încep cu articolul de fond al lui Cezar Paul Bădescu, care, cu candoare dezarmantă declară din capul locului: „Poezia lui Eminescu nu mă încântă, de fapt ea nici nu există pentru mine, decât cel mult ca obligativitate şcolară – era deci lipsită de substanţă". La rândul lui, poetul însuşi era „ceva inert şi ridicol, ca o statuie de metal goală pe dinăuntru şi cu dangăt spart". Acelaşi, remarcând că omul Eminescu a devenit „obiectul unui monstruos cult al personalităţii", „transformat într-o bancnotă, devenind astfel marfă". Revista strânge, în cele şase pagini, semnăturile unor personalităţi (N. Manolescu, Al. Paleologu, Z. Ornea), alăturându-le unor cvasinecunoscuţi, deşi aceştia se autointitulează „scriitor", „scriitor, critic, eseist, profesor, redactor, ..." (Răzvan Rădulescu, Pavel Gheo Radu, T. O. Bobe, Cr. Preda).

Citatele de mai sus sunt preluate din *Argumentul* lui C. P. -B. şi ele au menirea de a fi teziste, direcţionate în acest sens. Şi pentru a da – în acest scop –, „un sănătos aer de prospeţime", C. P.-B. apelează la autori care să-i răspundă acestei teze. Astfel, cum se explică că niciun eminescolog contemporan (D. Vatamaniuc, Mihai Cimpoi, Eugen Simion, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, G. Munteanu, Gh. Bulgăr, I. M. Ştefan, N. Georgescu, Th. Codreanu, Ovidiu Vuia, Victor Crăciun etc.) nu sunt solicitaţi să aducă, şi ei „un sănătos aer de prospeţime"?

Ce-i drept, unii din criticii solicitaţi nu se încadrează întocmai în tezele propuse de alcătuitorul paginilor despre Eminescu.

De pildă, N. Manolescu pune unele întrebări deosebit de pertinente: se mai citeşte, azi, cu adevărat Eminescu; cât de profund se reciteşte, cum şi cât de utilizată este ediţia academică, într-adevăr intruvabilă. Reputatul critic şi proaspăt academician răspunde că pe cititorul de azi nu-l mai preocupă „acea lectură spontană şi individuală, care să facă din poeziile lui Eminescu o carte de căpătâi", poetul fiind „îngropat sub respectul datorat **poetului naţional**". Recitirea creaţiei eminesciene „în stare să creeze un nou interes pentru o operă gândită şi scrisă în secolul trecut", lipseşte, în bună parte, cercetătorului de azi, relectură care să ducă la studii exegetice. Şi „articolele politice ar merita şi ele o nouă lectură critică", spune, cu dreptate, N. Manolescu şi nicidecum a le „exalta ca modele de gândire sau a le combate, ca naţionaliste şi antisemite". Soluţie propusă: relectură critică atentă şi... despărţirea de Eminescu pentru a trece la studii pe text, cu toate componentele acestuia (critică textuală, subtextuală, contextuală, intertextuală).

Sintagma „despărţirea de Eminescu" este preluată perfid şi iată-l pe „Eminescu văzut de departe" de Răzvan Rădulescu, adică „plutind într-un sos". „Scriitorul" Răzvan Rădulescu este surprins, din capul locului (citeşte articolul lui) de „mediocritatea elogiilor"

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

căpătate de Eminescu „cu scurgerea secolului”. Dar să vedem cine-s autorii „mediocrităţii elogiilor”. Ei bine, ei nu sunt nume sonore, precum T. O. Bobe, Pavel Gheo Radu, Cristian Preda & company din numărul 265/27 februarie – 5 martie 1998 al „săptămânalului de tranziţie”, *Dilema*. Aceşti elogiatori „mediocri” sunt reţinuţi de istoria literaturii române sub numele de Titu Maiorescu, E. Lovinescu, Garabet Ibrăileanu, N. Iorga, Lucian Blaga, Gala Galaction, G. Călinescu, Tudor Arghezi, D. Popovici, D. Caracostea, Mircea Eliade, Tudor Vianu, Perpessicius, Vladimir Streinu, G. I. Tohăneanu, Aug. Z. N. Pop, C. Ciopraga, Edgar Papu, Petre Ţuţea, C. Noica, Marin Sorescu, N. Steindhart, Al. Oprea, Amita Bhose etc. şi mai aproape de noi: Svetlana Paleologu-Matta, Rosa del Conte, D. Vatamaniuc, Ioan Alecsandru, Mihai Cimpoi, Zoe Dumitrescu-Buşulenga, E. Simion, D. R. Popescu, George Munteanu, Ioana M. Petrescu, Irina Petraş, I. M. Ştefan, Octav Onicescu, Aurel Avramescu, Solomon Marcus, M. Drăgănescu, I. Bădescu, M. Ungheanu, N. Georgescu, Dan Zamfirescu, Th. Codreanu, I. Nica, Ovidiu Vuia, Ov. Ghidirmic etc. cam lungă lista, ce-i drept, dar recitind pe Eminescu, cum ne îndeamnă N. Manolescu, trebuie să-i recitim şi pe cei care l-au recitit, înaintea noastră, pe Eminescu.

De altfel, „despărţirea de Eminescu”, recomandată de apreciatul critic, nici nu este o noutate. Virgil Nemoianu ne recomanda, imediat după decembrie 1989, *Despărţirea de eminescianism* (vezi *Astra*, nr.7/1990). De ce să ne despărţim de Eminescu? Foarte simplu: el, Eminescu, are asupra noastră o acţiune nefastă. „Din Eminescu au descins Goga, Iorga şi Pârvan”, iar mai apoi „Eliade, Vulcănescu şi Noica, chiar şi universul blagian (cu mult mai autonom) ar fi greu de imaginat fără o genealogie eminesciană”. Mai departe, V. Nemoianu, după ce-i remarcă pe fruntaşii despărţiţi de Eminescu (I. Negoiţescu, Ileana Vrancea, Ioan Petru Culianu, S. Damian, M. Berindei, Vlad Georgescu), „precum şi la destui alţii”, conchide categoric: „Din moştenirea politică a eminescianismului s-a constituit una din pietrele de temelie ale mişcării legionare: utopistă, radicală, «tiermondistă»”. Citeşti şi nu-ţi vine să crezi! Pe alt plan, Nietzsche ar fi vinovat de apariţia nazismului.

Tradiţia antieminesciană şi, implicit, antiromânească, începe cu canonicul Grama (cine îl mai cunoaşte?!), ajunge la rabinul Moses Rosen, care nu recunoaşte prozei jurnalistice eminesciene „nici o valoare literară”, ca fiind „proză de reporter, în care se revarsă un antisemitism”. „Eminescologul” Moses Rosen devine grijuliu şi se pronunţă pentru cenzurarea operei publicistice: „este o profanare a lui Eminescu publicarea acestor articole”, care ar fi fost „plătite cu o bucată de pâine”. Bietul Eminescu! Şi iată cum rabinul şef îl apără pe Eminescu: „Eminescu nu a fost fascist, el n-a ştiut ce este fascismul”, ca mai departe să se contrazică: „dar tot ce scrie el acolo e fascism (...) Eminescu a fost victima boierimii de atunci care dorea să extermine pe evrei”. Şi pentru că sfatul rabinului spre a nu se tipări publicistica eminesciană (care este, nu-i aşa, „o profanare a lui Eminescu”) n-a fost ascultat, i se aplică şi editorului o etichetă: „Aparatul critic a lui Oprea a fost un aparat fascist”. Dacă Moses Rosen ar fi avut curiozitatea să răsfoiască nu întregul volum IX din *Operele* lui Eminescu, ci doar pagina de titlu, ar fi constatat că Al. Oprea semnează studiul introductiv, iar comentariile şi notele de istorie literară, pertinente şi obiective,

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

aparţin lui Dimitrie Vatamaniuc. Şi nu întâmplător şi fără temei doctor Moses Rosen s-a opus tipăririi şi apoi difuzării volumului X din *Opere*, volum apărut în 1989 (după apariţia vol. XI-XIII) şi difuzat abia în 1990 şi pentru că intervenţiile „eminescologice" ale doctorului Moses Rosen (onorat cu titlul de membru al Academiei Române) să nu intre în conul de umbră (ele au fost tipărite, sub formă de interviu, *Să trăim cu toţii în armonie*, în nr. 6/1990 al revistei *Tribuna*), a fost necesară o nouă sacrificare a lui Eminescu, în anul de graţie 1998. „Plutind într-un sos", Răzvan Rădulescu, „scriitorul" de la *Dilema* (oare ce-o fi scris?!) incriminează pe criticii care „se tulbură când vine vorba de opera lui Eminescu, devin serioşi (!), îşi pierd acuitatea şi înşiră platitudinii". De la „înălţimea" sa, R.R. îi compătimeşte pe eminescologi: „Citind comentariile lor la textele lui Eminescu, îţi vine să crezi necondiţionat în acea teorie care spune că orice critic este un prozator sau un poet ratat". Deci, după R.R., critici precum Maiorescu, Lovinescu, Călinescu, Ibrăileanu, Tudor Vianu etc., etc. sunt... rataţi!

După critici, este rândul poeţilor „care se revendică de la Mihai Eminescu", să fie luaţi în obiectivul lui R.R. Adrian Păunescu este incriminat că l-a recitat pe Eminescu în cenaclul „Flacăra". De ce nu este acuzat Adrian Păunescu că, în cadrul aceluiaşi cenaclu, a citit şi poemul *Mistreţul cu colţi de argint*! de St. Aug. Doinaş. Apoi vine rândul lui Gr. Vieru (vorba vine, căci nici nu-i pomenit numele ilustrului poet, ci doar un vers: „Eminescu să ne judece"). Cine nu cunoaşte poezia lui Gr. Vieru rămâne la opinia „eruditului" R.R. că versul „Eminescu să ne judece" este refrenul unui „cântec pe două voci cu acompaniament de chitară care s-a bucurat de o anume notorietate după revoluţie". Cu alte cuvinte, versul este anonim, ca şi versul cel mai des rostit în timpul şi după evenimentele din decembrie 1989: „Ultima soluţie/ încă o revoluţie", vers ce face parte dintr-o poezie a „ceauşistului" Adrian Păunescu.

Pentru cultura „scriitorului" R.R. (dacă efortul din partea luminăţiei sale nu-i prea mare) îi spunem că refrenul cu pricina face parte din poemul *Eminescu* de Gr. Vieru (pus pe muzică şi cântat de regretaţii Doina şi Ion Aldea Teodorovici) şi el s-a constituit într-un cântec de redeşteptare naţională a românilor din Basarabia. Eminescu, ca şi Ştefan cel Mare şi Sfânt (făcut „curvar" într-o revistă bucureşteană) constituie simboluri ale luptei unioniste basarabene. Eminescu a fost interzis în Basarabia comunistă, însuşi autorul poemului mărturisea că „era un pericol dacă te prindea cu o carte de Eminescu". Altfel spus de poetul basarabean, impunerea lui Eminescu în conştiinţa publică („Domnul cel de pasăre măiastră / Domnul cel de nemurirea noastră") a fost dificilă, întrucât „mancurţii" au sesizat pericolul eminescian şi de aceea, zice poetul în continuare „Mi-l furară, Doamne, adineaori / Pe înaltul domn cu tot cu lauri, / Mă uscam de dor, în piept cu plânsul / Nu ştiam că dor mi-era de dânsul. / Nu ştiam că doina mi-o furară / cu străvechea şi frumoasa ţară." Mancurţii nu sunt numai dincolo de Prut, ci şi pe Dâmboviţa, de-ţi vine să remarci, în spirit marxisto-leninist, lozinca „Mancurţi din toate ţările, uniţi-vă".

După Grigore Vieru vine rândul lui Marin Sorescu, care nu este lăsat să-şi doarmă somnul veşnic. Marin Sorescu are marea vină de a fi scris un „poem lamentabil care continuă să facă deliciul profesorilor de literatură română din licee". Atotştiutorul R.R.

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

cunoaşte, deci, şi atitudinea antisorescianã a profesorilor români (nu şi a profesorilor de şcoalã generalã sau universitari care sunt scãpaţi din vederile lui R.R.). Ce mai contează în faţa lui R.R., opinia românistului Jean Louis Courriol, care a mărturisit că citirea poemului lui Marin Sorescu, *Trebuiau să poarte un nume*, i-a produs o mare bucurie şi satisfacţie („Rien n'est évidemment plus consternant s'agissant d'un créateur dont l'essentiel de l'oeuvre est resté exceptionellment modern et actuel"), sentimente exprimate în prefaţa la ediţia bilingvă a *Poeziilor* lui Eminescu (Cartea Românească, 1987). Opinia lui R.R. este decisivă însă.

Multilateralul Răzvan Rădulescu nu se opreşte aici. Vine rândul scriitorilor care „îl reprezintă pe poetul nepereche de predilecţie în picioare, gol puşcă (de ce?), sau cu sexul acoperit de o năframă incertă ce sfidează gravitaţia". Din toată sărăcia mea dau un premiu oricărui critic de artă care se poate ridica la înălţimea cugetării lui R.R. Aşadar, jos cu statuia lui Eminescu de la Ateneul Român în faţa căreia îşi scotea pălăria (şi lăsa o floare în fiecare an la naşterea poetului) venerabilul Geo Bogza.

Nici pictorii nu sunt uitaţi; între aceştia, Sabin Bălaşa reţine atenţia lui R.R. În celebra frescă din holul Universităţii ieşene „hipopotami graţioşi şi metafizici (cum o fi un hipopotam metafizic?!, n.n.) planează asupra unui peisaj apostâncos", planare ce-i „trec fiori pe şira spinării" lui R.R. Cătălina din *Luceafărul* apare, în fresca lui Sabin Bălaşa, „călare comod şi totuşi incomod pe grasele zburătoare, îşi flutură părul în vânt. Părul pare fixat în această poziţie cu clei." Citesc şi recitesc fraza şi totuşi nu înţeleg cum stă călare Cătălina: comod sau incomod?

Urmează actorii care-şi permit să pună „în scenă o melopee sau florilegiu" şi este amintit Ovidiu Iuliu Moldovan, remarcat nu pentru talentul său intrinsec, ci „profesioniştii acestei instituţii (televiziunea naţională, n.n.) cu ajutorul butoanelor presetate (sic) ale mesei de montaj", aşa încât talentatul actor „se roteşte vâjâind şi lasă în urma lui pe ecran un şir de Ovidiu Iuliu Moldovani mai mici şi evanescenţi". De ce nu este inclus între evanescenţi şi Ion Caramitru, actor, de altfel, cu merite în recitarea poeziilor eminesciene? După această incursiune în istoria critică a artelor ce l-ar putea invidia pe Ovidiu Drîmba, „exegetul" nostru revine la literatură (semnează doar ca „scriitor"), mai bine zis la critica creaţiei eminesciene şi este de o sinceritate dezarmantă. În primul rând, spune franc că nu este „un fan al poeziei lui Mihai Eminescu". „Fan" este un anglicism şi înseamnă „tânăr admirator al vedetelor ecranului sau ale cântecului; suporter al muzicii de jazz". După ştiinţa mea Eminescu nu a fost nici cântăreţ, nici actor, nic creator de jazz dar, spre a înlătura orice confuzie, R.R. spune răspicat: „poezia lui Mihai Eminescu mă lasă rece. Mai rece decât poezia predecesorilor săi înşiraţi în Epigonii. Nu cred că Eminescu este un poet naţional şi universal (...). Şi proza lui Mihai Eminescu mă lasă rece. Este sub nivelul minimei lizibilităţi (...) Nu am nici o afinitate cu poezia lui Mihai Eminescu. Îi pot recunoaşte meritul de a fi fost nu mai mult decât onorabil poet (câtă mărinimie!, n.n.) de secol XIX (...). Părţile epice ale poemelor lui arată la fel de sec ca o carte de telefon versificată (...)". Fără niciun comentariu. *De gustibus non est disputandum*.

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

Şi, totuşi, „scriitorul” R.R. contestă şi ipotezele academicienilor Octav Onicescu, Aurel Avramescu, Solomon Marcus, M. Drăgănescu privind preocupările ştiinţifice ale lui Eminescu. Cât despre afirmaţia că Eminescu „în timpul vieţii sale nu a văzut marea” te înşeli, stimabile! La 16 iunie 1882, Eminescu îi scrie din Constanţa, Veronicăi Micle: „Am venit ieri şi am făcut deja două băi de mare (...). O să mă-ntrebi ce efect mi-a făcut marea pe care o văz pentru-ntâia oară? Efectul unei nemărginiri pururea mişcate. Dar, abia de două zile aici, n-am văzut-o în toate feţele – căci ea e schimbăcioasă la culoare şi în mişcări, de unde unii autori o şi compară cu femeia”. La întrebarea criticului Nicolae Manolescu „dacă se citeşte cu adevărat” Eminescu, din cele comentate de R.R., răspunsul aceluiaşi reputat critic este îndreptăţit: „cred, mai degrabă, că nu”. Şi dacă nu ai „*nicio* afinitate cu poezia lui Eminescu” şi dacă zici că nu crezi „vreo clipă că el este poetul naţional”, atunci este bine, stimabile R.R., să te apuci de altceva, de vreo creangă, de pildă.

Că Eminescu nu este *poet naţional*, „scriitorul” R.R. nu e sigur. Ion Bogdan Lefter îi stă alături (lui R.R., nu lui Eminescu). Sintaxa *poet naţional* folosită de Lefter este pusă, cu obstinaţie, între ghilimele, iar Eminescu este plasat ca *poet naţional* (cu ghilimele) între comunism şi democraţie, adică în plină tranziţie, cum se subintitulează şi revista care găzduieşte aceste articole defăimătoare. Şi ca orice tranziţie este trecătoare, deci şi modelul cultural Eminescu va fi trecător. Vor rămâne, fără îndoială, doar R.O. Bobe, R. Rădulescu, and company. Opera lui Eminescu a constituit în epoca comunistă un opiu pentru popor, „a fost aproape integral acceptată de propaganda comunistă”. Ce a rămas neacceptată de „dictatura victorioasă a proletariatului”? Doar *Doina*, zice I.B. Lefter, poezie „jenantă pentru notele xenofobe şi deranjantă pentru Uniunea Sovietică”. Eminescu „al naţional-comunismului dintre 1965 şi 1989” a convertit, a murdărit imaculata conştiinţă a elevilor, obligaţi prin sistemul de învăţământ, să suporte „imaginea istorizantă şi «patriotică» a autorului secvenţei cu Mircea cel Bătrân din Scrisoarea III”. Să fi rămas în conştiinţa publică românească doar cu cele două poezii, *Viaţa* şi *Împărat şi proletar* (fără final) din epoca proletcultistă, când Eminescu era învinuit de criticaştrii de atunci că a scris *Mortua est* şi nu *Mortua vest* (să moară vestul)? Şi bietului Nichita Stănescu, trăitor în timpul «naţionalismului grandilocvent» cât îi plăcea *Odă în metru antic, Luceafărul*, „elevat, dar şi «popular»” (citeşte: vulgar), cum ne învaţă a citi I.B. Lefter. Ce gusturi avea Nichita pentru un „june visător”, „cu succes la femei”, „utopist sublim, dar şi radical uneori, deviat la un moment dat în xenofobia de joasă speţă”. Am citat, se înţelege, din I.B. Lefter.

Eminescu suntem noi... scrie, în josul paginii 8, Pavel Gheorghe Radu, sub sonorul său nume scriindu-şi: „fiindcă aşa se obişnuieşte: scriitor, critic, eseist, profesor, redactor...”. Pavel Gheorghe Radu ne-a luat o piatră de pe inimă: e de toate. „Suntem noi”? Care „noi”? mă întreb nedumerit, aşa cum şi Pavel Gheorghe Radu se întreabă: „cine l-o fi pus pe marele poet (concesie, n.n.) să scrie *Împărat şi proletar*?”. Acelaşi Pavel Gheorghe Radu e speriat de „proliferarea eminescolatriei exprimată într-o limbă de lemn”, a „eminescofaniei dezvoltată cu sârguinţă de destui inşi pentru care Eminescu a reprezentat un mijloc de manifestare a pulsiunilor festiviste”. Printre aceşti „inşi” este arătat cu degetul C. Noica „autorul nefericitei sintagme «omul deplin al culturii române!»”,

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

sintagma condamnată şi de Z. Ornea. „Oamenii deplini ai culturii române" sunt, după cum reiese din „exegezele scriitorilor" din *Dilema:* T.O. Bobe, Pavel Gheorghe Radu, Cristian Preda etc. Să dăm câteva mostre de „limba de lemn" folosită de Constantin Noica în vol. *Introducere la miracolul eminescian*, ediţie îngrijită de Marin Diaconu şi Gabriel Liiceanu, apărută în 1992 la Editura Humanitas şi care cuprinde şi eseul *Eminescu sau gânduri despre omul deplin al culturii româneşti*, eseu citat greşit de Pavel Gheorghe Radu: „Nu ştim cărei naţiuni i s-a făcut darul de-a avea în sânul ei un om complet – s-a spus doar despre Goethe aşa ceva, în limba germană, cum o aminteam –, dar ceea ce este limpede, dacă deprinzi această imagine, este că funcţia lui Eminescu în cultura noastră are sensul universalului. După o sută de ani, poetul acesta îndărătul căruia stătea un om de cultură complet, încins de toate pasiunile spiritului şi deschis către toate formele de cunoaştere, nu încetează să ne apară drept un om complet" (p. 153). Şi tot C. Noica scrie, parcă pentru „eminescofanii" *Dilemei*: „dacă ai tăria să înfrunţi condiţia umană şi limitările spiritului, vei avea ceva de învăţat despre puţinătatea ta, nu despre cea a lui Eminescu" (p. 151), căci Eminescu, „un homo universale în versiune românească, este o lecţie pentru oameni de cultură adevăraţi, creatori sau specialişti" (p. 189).

„Colaboraţionistul" C. Noica vorbeşte despre lecţia eminesciană pe care o pot înţelege doar „oamenii de cultură adevăraţi", ceea ce nu-i cazul lui Bobe, Preda, Radu etc. Şi totuşi, un cititor român „crede a şti ce este fenomenul Eminescu şi ce nu este el" (C. Noica, *idem*, p. 107). Se numeşte Cristian Preda „asistent la F.S.P.A.", Universitatea Bucureşti care nu numai că face două observaţii despre *Cultură şi incultură politică*, ci ne îndeamnă ca un profet: „Eminescu trebuie contestat şi demitificat, dar nu pentru rudimentele sale de gândire politică. Din acest punct de vedere, el e realmente nul. Nu ai obiect". Pentru ce trebuie contestat şi demitificat Eminescu, autorul nu ne spune şi nici nu-şi termină articolul cu „va urma".

Şi tot aşa, răsfoind pagină cu pagină articolele *Dilemei* consacrate lui Eminescu, urmând îndemnul regelui „cugetării omeneşti" (cum l-a numit Titu Maiorescu) de a ne înarma mintea cu o rece nepărtinire spre a ne surescita cugetarea şi a nu agita „cu vehemenţă prin întuneric, în luptă cu fantasme" (vezi *Convorbiri literare*, nr. 5, 1 august 1876, p. 168), ajungem la studiul lui Z. Ornea, un recidivist într-ale eminescianismului.

Opiniile lui Z. Ornea sunt cuprinse sub titlul, *Poetul naţional,* fără ghilimele şi el intră în contradicţie cu „eminescofanii" Lefter, Bobe, Radu, Preda, afirmând: „fără îndoială Eminescu este cel mai mare poet al românilor". Obiecţiile lui Z. Ornea se referă la publicistica eminesciană, la unele „exageraţii". După Z. Ornea, „Eminescu a fost, în gândirea sa socio-politică, un paseist, respingând, cu intransigenţă de nimic ocolită, noile structuri (sau suprastructuri) create de liberalismul românesc, care s-a ridicat şi împotriva evreilor" şi „tot acest ansamblu de convingeri socio-policice, negreşit, unul paseist şi, prin consecinţă, retrograd". Sunt afirmaţii nefondate, infirmate chiar de Eminescu. În *Timpul* (din 3 august 1879 scrie Eminescu: „Tendinţa de-a ne-ntoarce la teocraţia şi feudalismul Evului Mediu în zadar am dovedi că nici prin vis nu ne-a trecut de-a fi ceea ce ni se impută că voim a fi şi că faptele noastre toate sunt contrare acelei aserţiuni gratuite".

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

Peste doi ani, în *Timpul* (10/22 ianuarie 1881), reafirmă: „Noi nu suntem dintre aceia care laudă trecutul în mod necondiţionat”. Asemenea etichetă i s-a pus şi de către adversarii săi politici, de vreme ce în *Timpul* din 9 decembrie 1882 simte nevoia să se explice: „Din nou ni se spune bunăoară că dorim întoarcerea stării de lucruri înainte de 1700 (...). Dacă ne place uneori a cita pe unii din Domnii cei vechi nu zicem cu asta că vremea lor se mai poate întoarce”. Reiese din aceste citate paseismul eminescian? Cât despre respingerea „noilor structuri ale liberalismului românesc”, adică a industriei, iată ce scrie gazetarul Eminescu: „industrie fără protecţie nu se poate înfiinţa. Protecţie fără putere policită a statului nu se poate exercita” iar „chestiunea economică la noi (...) e mai adâncă: e socială şi morală” (*Timpul*, 28 septembrie/9 octombrie 1880). Era în deplin consens cu ideile burgheziei româneşti în formare când afirmă: „Două serii de idei sunt chemate a agita adânc opinia publică din ţară: 1) organizarea muncii agricole; 2) crearea şi apărarea muncii industriale; amândouă de-o valoare egală chemate a asigura existenţa naţională a statului nostru în contra primejdiilor politice ce pot veni din nord-estul Europei, a cotropirii economice ce poate veni din Apus” (*Timpul*, 15 ianuarie 1882). Utilizez şi alte citate în sprijinul ideii cum că Eminescu a avut o gândire economică şi politică în consens cu dezvoltarea ţărilor europene: „Ideea de progres, dezvoltarea noastră economică trebuie să fie pururea ţinta noastră pentru a ne întări înlăuntru şi a inspira încredere în afară” (*Timpul*, 1 martie 1880): „Dezvoltarea industriei este desigur ceva absolut necesar într-o ţară, dar ea devenind imposibilă atâta vreme cât îi fac concurenţă ţări avansate cu secole, rezultă că un sistem de protecţie aplicat judicios este ceva necesar până în clipa când industria naţională, ajunsă până la un anumit punct de dezvoltare, să fie în stare a suporta concurenţa liberă”.

Orice cititor cu mintea liberă observă, nu numai din aceste citate, ci din cele aproape 150000 pagini eminesciene, că relevarea fondului retrograd al gazetăriei sale efectiv infirmat de istorie este o etichetă pusă de Z. Ornea, fără nici un argument viabil.

Întoarcem foaia (din *Dilema***,** bineînţeles) şi ajungem la „scriitorul” T. O. Bobe. Marele T. O. Bobe spune categoric: „Astăzi, Eminescu a încetat să mai fie perceput ca un scriitor (de va fi fost vreodată)”. Evident, în opinia lui T.O. Bobe, Eminescu n-a fost, nu este şi nici nu va fi vreodată „scriitor”, ci doar un portret pe bancnota 1.000 lei. „Scriitor” este doar O.T. Bobe, cum îşi semnează cugetările în paginile, generos oferite de *Dilema* (aici e *dilema!*): „Întotdeauna când mă gândesc la Eminescu îmi vine în minte statuia din faţa Ateneului, expresia celui mai trist caraghioslâc şi a divorţului tragi-comic de spritul critic în favoarea amantlâcului cu găuroşenia emfatică şi cu «ohtatul poeticesc»”. Pudicul T.O. Bobe îl apucă ruşinea şi râsul în „faţa unui Eminescu nud”. Spre disperarea lui T.O. Bobe că „totuşi în faţa Ateneului nimeni nu hohoteşte ţinându-se de foale”: (am reprodus corect, cititorului, „foale”), propunem spre a-l „satisface” pe T.O. Bobe: 1) găsirea unei macarale, care să demonteze „odioasa” statuie din faţa Ateneului, operă a sculptorului D. Anghel şi 2) acoperirea „nudurilor” din Capela Sixtină, executate de impudicul Michelangelo. Cât despre îndemnul domnului N. Manolescu de a-l citi şi reciti pe Eminescu, zadarnic; T. O. Bobe tot nu l-ar înţelege. Pentru T. O. Bobe, Eminescu continuă „să stea în istoria literaturii române ca un fermoar” şi să „îndure pacient despuierea sa

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

de croiala nemţească a poeziei şi înfăţişarea într-un prea sumar prosop encomiastic (sic!) pe sub care se nutresc cu sârg bigoţii literaturii". Bigoţii literaturii sunt toţi eminescologii citaţi mai sus.

Coleg de pagină şi de idei cu T. O. Bobe, Mircea Cărturărescu trece la *Fapte*. „Faptele" lui Mircea Cărturărescu se referă la omul Eminescu şi sunt atât de bine alese despre „odiosul" naţional. Ce „fapte" culege M. Cărturărescu despre Eminescu: „era mic şi îndesat, foarte negricios, ca toţi fraţii săi", „avea o frică patologică de stafii", „era deosebit de păros", „avea platfus la ambele picioare", „om vagabond" (...) de „curgeau zdrenţele de pe el", „la masă mănâncă cu zgomot", „abuza de excitante: cafea şi tutun", „viaţa îi era complet dezordonată", când recita „ridica totdeauna ochii cu duioşie spre podele" (evident, podelele erau un tavan, *n.n.*). Ce mai remarcă M. Cărturărescu: „Nu arăta în nici un fel a poet" (din paginile dedicate lui Eminescu din *Dilema* reiese clar că nu era poet, *n.n.*), „figura lui cea plină şi dulce ca de mocan", „bărbat cu înfăţişare neobişnuită"; după boală, Eminescu „era micşorat, scăzut sufleteşte", „manifestă în cele din urmă gatism şi tendinţe clastice", cauza morţii fiind „alcoolismul şi supradozele de mercur". (Parantezele ascuţite fiind folosite de I.B.L. pentru citate). Cu alte cuvinte, din aceste „fapte" reiese că Eminescu era un monstru. Şi atunci cum îndrăznesc unii (eminescologi de elită) să-l numească „poet naţional" (fără ghilimele), căci vorba lui Ştefan Foarţă din pagina a 8-a a *Dilemei*): avem de-a face cu un *Eminescu rustavelizat* (de la poetul georgian Rustaveli). „Poetul naţional" (cu ghilimele puse de S.F.), în rest, e o sintagmă ce lipseşte în literaturologia diverselor naţiuni moderne". Aşa o fi, numai că ruşii îl apreciază ca pe un poet naţional pe Puşkin (cel care are o opinie nu tocmai bună despre români, bunicul său fiind saltimbanc etiopian adus la curtea ţaristă). Aşijderea, maghiarii despre Sandör (Petöfi, cel care scria în septembrie 1848, imnul *Viaţă sau moarte*. Bietul Eminescu este sacrificat (a câta oară?) pentru „jenanta", „xenofoba", *Doina*, comparat doar cu Rustaveli!!!

A curs multă cerneală despre xenofobia şi caracterul retrograd al *Doinei*, „totuşi o poezie modestă", zice Z. Ornea. Versurile: „Şi cum vin cu drum de fier / Toate păsările pier" nu înseamnă că Eminescu era împotriva modernizării, a unei dezvoltări a infrastructurii, ca să folosesc un termen de tranziţie. O spune răspicat Eminescu: „Cel mai mare rău din toate e că statul **nu** (sublinierea lui Eminescu, n.n.) devine proprietar al drumurilor de fier, ci împarte acest titlu cu mii de acţionari cari vor pretinde ca să li se plătească anuităţile nouăzeci de ani de-a rândul" (*Timpul*, 31 octombrie 1879). Referirile lui Eminescu au ţintă precisă: afacerea Stroussberg şi afacerea Warsawski-Mihăilescu, care au concesionat căile ferate române armatei ruseşti în timpul războiului din 1877-1878, în interes propriu.

Este firesc, într-o oarecare măsură, ca Z. Ornea să creadă că Eminescu „s-a ridicat şi împotriva evreilor". Un ziar din epocă, *Curierul intereselor generale*, îl etichetează pe Eminescu drept apărător al evreilor. Poetul se apără, firește: „Abstrăgând cu totul de la confuzia de idei şi de la reaua credinţă – scrie Eminescu în *Curierul de Iaşi* (29 septembrie 1876) – declarăm că nici apărăm, nici am apărat vreodată direct sau indirect pe evrei, ţinta noastră este de a spune adevărul". Eminescu abordează problema evreiască nu din punctul de vedere al confesiunii religioase sau a rasei, ci doar din punct de vedere economic.

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

Şi nu priveşte pe toţi evreii din România, ci doar pe cei recent împământeniţi, care formează (laolaltă şi cu alţi români) „clasa superpusă”, dornică să ajungă grabnic la „pita lui Vodă”, adică să acceadă pe scara socială şi administrativă pe alte căi decât cele ale meritocraţiei. S-a pronunţat împotriva ingerinţelor Alianţei Izraelite Internaţionale în treburile interne ale tânărului stat român, în special după Congresul de la Berlin din 1878. Manifestă simpatie pentru evreii stabiliţi de mai multă vreme în ţară şi care s-au integrat în societatea civilă românească. „Noi credem că interesele reciproce sunt armonizabile, dar pentru aceasta se cere bunăvoinţă şi abnegaţie reciprocă”, scrie poetul în *Timpul* (29 ianuarie 1879). Nu Eminescu scrie favorabil despre primul teatru evreiesc din lume organizat la Iaşi? Nu Eminescu era prieten şi i-a sprijinit pe savanţii evrei H. Titkin şi Moses Gaster (cu toate că ultimul scrie în *Enciclopedia Britanica*, ediţia din 1910, că Eminescu este pseudonimul „unui poet de origine turco-tătară”)?

Eminescu critică sistemul de legi liberale cosmopolite (forme fără fond), care permite ca ţara noastră să devină „o mlaştină de scurgere a elementelor economiceşti şi moraliceşte nesănătoase din Apusul şi Răsăritul Europei. Noi am răspuns la aceasta că n-am vorbit numai de evrei şi că aceştia nu sunt **singurul** (sublinierea lui Eminescu, n.n.) element nesănătos venit în ţară” (*Timpul*, 8 aprilie 1879).

La afirmaţiile neîntemeiate ale lui Z. Ornea şi ale celor care semnează în *Dilema*, răspundem tot prin Eminescu: „Nu vă prefaceţi a vă supăra pe ceea ce zicem, supăraţi-vă pe ceea ce se-ntâmplă, pe realitate (...) Realitatea aparţine ordinei materiale a lucrurilor, unde totul e pipăit, capabil a fi măsurat. Oricât de crudă ar fi forma în care ne esprimăm impresia, ceea ce e mai crud şi mai odios e realitatea însăşi (...). A modifica această realitate, nu a parafraza vorbele noastre; iată ce-aţi trebui să faceţi” (*Timpul*, 12 septembrie 1882).

Eminescu, „obiectul unui monstruos cult al personalităţii” (cum dă direcţia alcătuitorul acestor „pagini eminesciene”, un oarecare Cezar Paul-Bădescu) este supus din nou unui oprobiu public. Unele „apropieri fireşti” faţă de Mihai Eminescu şi care au „un sănătos aer de prospeţime” (vis-à-vis de duhoarea etichetărilor unor iluştri necunoscuţi: Bobe, Radu, Preda etc.) se observă în convorbirea pe care Alexandru Paleologu o poartă, în ultima pagină a *Dilemei*, cu Tita Chiper.

„Conu Alecu” este cel mai îndreptăţit dintre cei aleşi de Cezar Paul-Bădescu (oare de ce n-a fost invitat niciun autentic eminescolog pentru acest număr al *Dilemei*?), pentru că bunicul distinsului cărturar, Mihai Paleologu, a lucrat cu Eminescu la *Timpul* şi chiar i-a succedat la conducerea ziarului. Din „depozitul familial”, Al. Paleologu desprinde imaginea unui Eminescu total opus celei create de Mircea Cărturărescu, şi anume „imaginea unui Eminescu om de lume, bine dispus, fermecător”, invitat la petrecerile lumii bune, unde „poetul nu se deosebea cu nimic de ceilalţi, purta cu eleganţă hainele de gală, era un bun valsator, ştia să participe la o discuţie amuzantă, mondenă şi frivolă etc. Ar fi greşit să perpetuăm o reprezentare falsă, închipuindu-ni-l pe Eminescu totdeauna mizer şi la limita subzistenţei (...) se supunea perfect limitelor etichetei: dacă era invitat la masă în case mari, la Maiorescu, de pildă, mergea în ţinută adecvată, când se ducea la

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

Parlament lua redingota”. Aceeaşi imagine ne-o oferă şi Slavici şi este atestată de notele lui D. Vatamaniuc la volumele IX-XIII din *Opere* de Eminescu. Pentru Al. Paleologu, Eminescu era „mare poet, mare gazetar” şi nu se ruşinează citind cu voce tare *Odă în metru antic* şi *Memento mori*, delectându-se cu poetul naţional „în aceeaşi proporţie cum mă delectez cu Villon, cu câţiva poeţi francezi din secolul al XVI-lea sau cu poezia engleză de tip Keats, Colleridge, Shelley”. Eminescu reprezintă, după opinia autorizată a lui Al. Paleologu, „o experienţă profundă de poezie şi de cultură”, opera lui fiind „garanţia noastră identitară”.

Alexandru Paleologu demontează şi alte clişee: „cum să fii xenofob când eşti bucşit de cultura nemţească şi în bună măsură de cultura iudaică şi fiind sensibil într-un asemenea grad la mişcările spiritului şi la valori de mare diversitate?” Acelaşi cărturar contemporan nouă infirmă ideile lui Şt. Zeletin (din care extrage masiv, pentru propria sa teză, dl. Zigu Ornea) sau ale lui E. Lovinescu despre „reacţionarismul” publicisticii eminesciene.

„Conservatorii, mai ales junimiştii erau, în fond, tot nişte liberali care aveau, însă, o anumită poziţie mai critică, iar fiindcă aveau totodată şi mai mult gust, priveau dintr-un oarecare unghi detaşat toată retorica demagogică a epocii”, conchide Al. Paleologu cu îndreptăţire. Dar cu unele observaţii: pe timpul lui Eminescu practic nu exista un partid, ci mai degrabă „un club conservator”; apoi Eminescu nu se supunea rigorilor de partid („un rău au partidele noastre: că se identifică fiecare din ele cu naţiunea”), ci era o fire independentă, chiar incomodă şi de aici îndemnul lui Petre Carp către Titu Maiorescu: „şi mai potoliţi-l pe Eminescu!”

Folosit şi azi, ca şi altă dată, în anumite conjuncturi sociale şi politice, revendicat tendenţios de diverse curente ideologice sau contestat de altele, personalitatea lui Eminescu continuă, la mai mult de un secol de la trecerea sa în nemurire, să ne fascineze printr-o actualitate a gândirii sale social-politice, încă periculoasă pentru unii, devenind mustrarea noastră de conştiinţă. Suntem obligaţi „să ne străduim în permanenţă să-l meritãm pe Eminescu. În primul rând să ştim să suferim ca el. Să fim demni de Eminescu şi să căutăm mereu să fim la o înălţime la care el să nu se ruşineze de noi” (E. Papu). „Suntem români şi punctum!” zice Eminescu. Cei care se simt altfel îngroaşă corul detractorilor săi şi se angajează în demolarea ideilor sale. Zadarnic însă.

* *
*

Am reluat publicarea acestui articol scris în 2002, după 17 ani aşadar, pentru că, din păcate, este încă actual. La corul detractorilor din *Dilema* (în care Andrei Pleşu apare ca director fondator, fiind în acea perioadă ministru de Externe) s-au adăugat şi alţii, în primul rând Horia Roman Patapievici, care a fost ani buni directorul Institutului Cultural Român (din Eminescu, pe timpul mandatului său, s-a tradus doar o carte, pe când Mircea Cărtărescu beneficiază de 20 de traduceri. (Vezi *Contemporanul,* nr. 6, iunie 2015, p. 27).

Apoi, atunci când Eugen Simion a materializat gândul lui C. Noica de a facsimila toate manuscrisele eminesciene din România în 38 de volume şi a le dărui marilor biblioteci publice din România, o filoloagă, Ioana Bot, pe atunci prodecan al filologiei clujene,

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

consideră că aceste facsimile sunt un pictorial cu poze. Doamnei prodecan i se raliază anonimul C. Vică care consideră aceste volume „o glumă proastă, din bani publici", motiv pentru un alt ins, om politic insipid, să-l reclame la DNA pe „numitul Eugen Simion", pentru facsimilare, întrucât aceasta „constituie fapte de corupţie". Şi asta se-ntâmplă în România, nu într-un stat bananier!

Alţii ne cer „despărţirea de Eminescu" (Virgil Nemoianu), pentru că-i antisemit (Moses Rosen), „paseist" şi „retrograd" (Zigu Ornea), *Doina* eminesciană fiind „jenantă pentru notele xenofobe şi deranjantă pentru Uniunea Sovietică" (I. Bogdan Lefter) etc.

M-a interesat care a fost evoluţia profesională şi politică a acestor detractori de profesie, care vor rămâne, firește, în istoria literaturii române, doar ca niște frustraţi care şi-au legat numele de cel al lui Eminescu. Dacă n-ar fi scris *Poezia putrefacţiei sau putrefacţia poeziei. Răsfoind volumele lui Tudor Arghezi* în *Scânteia*, 5-10 ianuarie 1948, Sorin Toma (fiul lui A. Toma, poetul oficial al deceniului stalinist) ar mai fi rămas în posteritate?! Dar, contează cum rămâi: ca un calomniator (= infractor) sau un exeget.

Fără doar şi poate, nimic nou nu-i sub soare. Toţi sau aproape toţi au ajuns la „pita lui Vodă" mai iuţi şi mai uşor, nu prin meritocraţie, ci prin...coate. Astfel: Cezar Paul Bădescu a avut contract cu TVR (cu televiziunea naţională, publică deci, plătită din banii noştri) pentru o emisiune literară (prezentare de cărţi şi de scriitori). Pe 15 ianuarie sau 15 iunie, Eminescu n-a fost prezentat nici măcar cu un basm. Pentru Cezar Paul Bădescu, Eminescu a rămas „ceva inert şi ridicol".

Virgil Nemoianu a fost onorat cu titluri academice, inclusiv cu „doctor honoris causa" al Universităţii din Craiova (asemenea titlu neavând niciun autentic eminescolog).

Moses Rosen, cel care a pârât Academia Română lui N. Ceauşescu c-a editat vol. X din *Opere* de Eminescu, s-a dus la domnul, unde va da socoteală (credem, sau sperăm) că a fost omul lui Stalin (conform cărţii Simonei Vrăbiescu-Klebkner, *Din exil, Lobby în SUA pentru România*, cuvânt-înainte de C. Bălăceanu-Stolnici, Bucureşti, Editura Ziua, 2006, p. 162-163) şi l-a izgonit din ţară pe reputatul rabin Alexandru Şafran.

Ion Bogdan Lefter este cadru universitar, director al secţiei române a postului de radio „Europa Liberă" şi este invitatul cvasipermanent al unui post de televiziune şi în care-şi expune ideile sale cel puţin discutabile.

T. O. Bobe, antieminescian prin credinţă, a primit premiul (însoţit de o sumă de bani) naţional „M. Eminescu", spre disperarea manifestată a lui Cezar Ivănescu. Mai bine nici că se putea!

Cristian Preda, asistentul Facultăţii postdecembriste de Ştiinţe Politice şi Administrative (care-şi are sorgintea în Academia „Ştefan Gheorghiu") a ajuns consilier prezidenţial şi, ulterior, europarlamentar, care a votat recent împotriva României. Ulterior, l-a desfiinţat şi pe filosoful C. Rădulescu-Motru.

Mircea Cărtărescu, scriitor autentic, este propunerea permanentă a Uniunii Scriitorilor pentru Premiul Nobel pentru Literatură. (Vezi şi Th. Codreanu, *Dubla sacrificare a lui Eminescu*, ediţia a treia, revăzută şi adăugită, cu o prefaţă de Zoe Dumitrescu-Buşulenga, Chişinău, Civitas, 2000).

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)

Acest cor al detractorilor vor să demonstreze că Eminescu este „incorect politic” (cum a demonstrat Th. Codreanu în volumul cu acest titlul apărut în 2014). De ce este Poetul nostru naţional „incorect politic”? Întrucât concepţia eminesciană despre stat, naţiune, economie politică, patriotism etc., este periculos de actuală, stricând jocul de culise al marxologilor contemporani, care vor reimpunerea lozincii eşuate „proletari din toate ţările, uniţivă!”, în noul context al globalizării forţate.

Iată, deci, un fapt îngrijorător: azi dacă înjuri România şi valorile ei naţionale eşti binecuvântat (cu funcţii, premii, traduceri etc.) şi nu dai socoteală nimănui, nici măcar propriei tale conştiinţe, în timp ce semnatarului acestor rânduri i s-a desfăcut contractul de muncă de la Editura „Scrisul Românesc” (în timpul unui ministru sinistru) în perioada 1 august 1998 – 1 noiembrie 1999. Ce vremuri! *Înapoi la Eminescu*, ne îndeamnă G. Munteanu, şi vorba Poetului nostru naţional: „Ceea ce istoria niciunui popor din lume n-a scuzat vreodată e laşitatea”.

Referinţe bibliografice:

1. *Convorbiri literare*, nr. 5, 1 august 1876, p. 168
2. *Contemporanul,* nr. 6, iunie 2015, p. 27
3. *Dilema*, nr. 265 din 27 februarie – 5 martie 1998
4. *Timpul*, 1 martie 1880
5. *Timpul***,** 10/22 ianuarie 1881
6. *Timpul*, 12 septembrie 1882
7. *Timpul*, 15 ianuarie 1882
8. *Timpul*, 28 septembrie – 9 octombrie 1880
9. *Timpul*, 29 ianuarie 1879
10. *Timpul*, 3 august 1879
11. *Timpul*, 31 octombrie 1879
12. *Timpul*, 8 aprilie 1879

BDD-A30391 © 2019 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.15 (2026-09-14 15:13:09 UTC)